

GRENZELOZE GENEESKUNDE

Of het nu gaat om goed geregelde uitwisselingsprogramma's, makkelijker in het buitenland kunnen werken of de aanpak van mondiale problemen als antibioticaresistentie: internationale samenwerking is een must.

Naomi Querido

Een klinische meeloopstage volgen in Brazilië om iets te leren over public health, onderzoek doen in Taiwan en de Aziatische cultuur leren kennen of een ontwikkelingsstage volgen in Centraal-Afrika waar lokale tradities de gezondheid soms meer kwaad dan goed doen. Het is maar een kleine greep uit de mogelijkheden die de International Federation of Medical Students' Associations (IFMSA) studenten geneeskunde biedt om hun horizon te verbreden. Die kennis en ervaringen kunnen later in hun loopbaan goed van pas komen. 'Voor studenten is de IFMSA, actief in alle grote steden ter wereld, een interessante mogelijkheid om onafhankelijk internationaal ervaring op te doen', vertelt Rutger Jan van der Gaag, de voorzitter van de KNMG. 'Behalve de uitwisselingsprogramma's is de IFMSA ook observator bij internationale gremia, waar zij de stem van medisch studenten laten horen.'

Mondiaal dorp

Nauwe banden tussen landen en internationale samenwerking zijn in toenemende mate belangrijk. 'We leven in een mondiaal dorp', zegt Van der Gaag. 'In 1849 deden artsen langer over de afstand tussen Vlissingen en Utrecht dan nu over de reis van Utrecht naar Tokio. De verhoudingen zijn enorm veranderd.' De KNMG is daarom op verschillende manieren actief op het wereldtoneel. 'Zo maken we deel uit van het Comité Permanent des Médecins Européens (CPME). Wat de KNMG in Nederland doet – het bevorderen van de kwaliteit, veiligheid, transparan-

tie en toetsbaarheid van artsen – gebeurt bij het CPME in Europees verband. Elk land brengt kennis mee. Zo vindt de KNMG bijvoorbeeld dat artsen zich op wetenschappelijk bewijs en klinische ervaring moeten baseren in hun behandeling. Maar daar denkt nog niet elk land hetzelfde over: in Duitsland vallen kuuroorden onder geneeskunde en in Oostenrijk homeopathie, hoewel daar geen bewijs voor is.’

De invloed van Brussel is merkbaar in de opleiding

Andersom verkrijgt de KNMG nieuwe kennis uit de Europese samenwerking. ‘Zo kunnen wij leren van andere landen over epidemieën als diabetes en obesitas’, vertelt Van der Gaag. ‘Daarnaast pakken we grensoverschrijdende problemen, zoals de toenemende antibioticaresistentie en de kans op een pandemie, op Europees niveau aan.’ De invloed van Brussel is ook merkbaar in de opleiding van studenten geneeskunde. Van der Gaag: ‘Het is belangrijk dat alle artsen die zijn opgeleid binnen de Europese Unie, dezelfde kwaliteit hebben. Daarom wordt er gewerkt aan Europese kwaliteitsstandaarden voor examens, die ervoor zorgen dat een chirurg uit Roemenië

Hoe Europa horrordokters buitenspel zet

Handig, die automatische erkenning van je artsdiploma. Maar het gaat ook weleens mis, bijvoorbeeld als een arts in zijn land van herkomst een reeks medische missers heeft gemaakt en dat niet doorgeeft bij een sollicitatie in het buitenland.

Een nieuw waarschuwingsmechanisme moet ervoor zorgen dat beroepsbeperkende maatregelen voortaan meteen aan alle lidstaten kenbaar worden gemaakt. Vanaf januari 2016 geldt het systeem al voor verpleegkundigen, fysiotherapeuten en architecten, artsen volgen later. Rudi van Reenen van het stafbureau Opleiding & Registratie van de KNMG: ‘Dit verkleint de kans dat een arts die in zijn eigen land niet meer mag werken, ergens anders in Europa probleemloos verder kan gaan.’

Voor wél gekwalificeerde artsen die in een ander land willen werken, wordt het overigens makkelijker, met de invoering van de Europese professionele kaart. Van Reenen: ‘Je hoeft niet meer zelf met een stapel papieren naar een buitenlands loket. De gegevens worden aangeleverd door de overheid, in Nederland het CIBG. Grenzen vervagen in Europa. Daar moet je als jonge arts volop van kunnen profiteren.’

op dezelfde vaardigheden en kennis wordt getoetst als een chirurg in het Verenigd Koninkrijk. Dit is belangrijk voor dokters die in het buitenland willen werken, voor ziekenhuizen die een diploma op waarde willen schatten, en voor de patiënt die straks weet dat zijn arts goed is opgeleid.’

Europees diploma

Zover is het nog niet, maar al wel geldt: haal je in Europa je artsenbul, dan moet het land waar je je als arts wilt vestigen, je Nederlandse artsopleiding zonder meer erkennen. ‘Er is door alle Europese lidstaten de afspraak gemaakt dat je diploma automatisch erkend wordt, ook al bestaan er nu nog inhoudelijke verschillen tussen opleidingen in verschillende landen’, vertelt Rudi van Reenen, hoofd van het stafbureau Opleiding & Registratie van de KNMG. ‘Maar let op: bevoegd betekent nog niet bekwaam. Daarom mogen de lidstaten aanvullende toelatingseisen stellen, bijvoorbeeld dat je de taal spreekt en de lokale cultuur begrijpt.’

Samenwerkingsverbanden zijn er overigens niet alleen in Europa, maar ook op mondiaal niveau. Rutger Jan van der Gaag: ‘In de World Medical Association (WMA) bespreken we zaken als hoe we omgaan met de veiligheid van artsen en gezondheidswerkers in oorlogsgebieden, maar ook met bijvoorbeeld het tegengaan van de verspreiding van besmettelijke ziekten als ebola.’

Ook in dit overleg wordt de stem van jonge artsen gehoord, in de vorm van het Junior Doctors Network. ‘Zij hebben net het belangrijke onderwerp op de agenda gezet van de eigen gezondheid van artsen. Verder helpen zij senior dokters binnen de WMA steeds herinneren aan de maatschappelijke verantwoordelijkheid van artsen, bijvoorbeeld door het gebruik van nucleaire en chemische wapens aan de kaak te stellen.’

De internationale contacten zorgen voor een gezonde dosis relativisering. ‘Als je een periode van je opleiding in het buitenland doorbrengt, merk je hoe goed de toegankelijkheid en kwaliteit van de zorg in Nederland is. We vergeten het weleens, maar Nederland staat bijna elk jaar boven aan de wereldranglijst op het gebied van de gezondheidszorg. Het is goed om te realiseren dat we de wereld met onze kennis veel te bieden hebben.’ *knmg*

Meer informatie over geldigheid van diploma's in het buitenland en andere interessante links vind je op artsinspe.nl

